

vestno sodeloval pri glavnem odboru Rdečega križa in pri Samopomoči prosvetnih in znanstvenih delavcev, več mesecev tudi v Loškem muzeju, kjer je uredil knjižnico. Zadnje leto je prevzel službo honorarnega vzgojitelja v domu srednje tehniške šole v Ljubljani, kar mu je najbolj ustrezalo, saj je bil z dušo in telesom zavzet za vzgojitelsko delo z mladino. Toda komaj je spet začel uveljavljati svoja srčna in razumska nagnjenja, ga je 8. junija 1966 na prehodu Linhartove ceste avto do smrti povozil.

Iz navedenega življenjskega okvira najmočnejše sije Horvatovo življenje in delo v Škofji Loki, ki je trajalo celih dvajset let. Tu je začel kot mlad idealist in tu je delal kot zrel, izkušen mož. Na Loko je bil navezan z vsem svojim bitjem, ne samo, ker si je tu z ženitvijo v Blaznikovi družini, ki je tudi dala tri prosvetne delavce, ustvaril lastni dom, ampak predvsem zato, ker se je med Ločani zasidral s svojim neugnanim požrtvovalnim delom. Gonilni sili njegovega življenja sta bili odločna narodna zavest in več kot poklicna ljubezen do mladine. Zato je ves čas delal v Sokolskem društvu, bil načelnik in starosta, predvsem pa vodja naraščaja. Mladini je posvečal leto za letom nešteto ur v šoli in v domu ter na mnogih izletih v naravo, posebno v gore. Kot pravi vzgojitelj mladine je bil navdušen borec proti alkoholizmu, pri čemer je močno vplival s svojim zgledom dosledne abstinence. Nravno povzdigo naroda je podpiral s pisanjem v Prerodu in Sokoliču. Njegov vzgojni vpliv je zajel dolgo generacijo Ločanov. Sam je izkazal patriotizem med narodnoosvobodilno vojno s terenskim delom. Njegov prvorojeni sin Dušan je padel kot borec I. prekomorske brigade.

V nedeljo 29. maja letos je bil Horvat ves vesel med Ločani na muzejskem izletu. Zadnje nedeljo pred tragično smrtjo pa je z ženo obiskal Loko, užival razgled s Kranceljna in ni vedel, da se za vedno poslavlja od nas. Kako močne sledi je s svojim plemenitim delom vtisnil v Ločane, je pokazala množica prijateljev, znancev in nekdanjih učencev, ki so se udeležili njegovega pogreba na Zalah v Ljubljani.

Francè Planina

† JELO JANEŽIČ

Pričakujoč zasluženi počitek po truda-polnem delu in ves v načrtih za naslednja potovanja, s katerimi si je vse življenje

bogatil znanje in obzorje — je nepričakovano omahnil ortopedagog, učitelj in vzgojitelj Jeló Janežič.

Čeprav se je rodil v Dobu pri Domžalah (27. februarja 1900), je živel in dihal z našim mestom, z našo pisano Loko. Bil je pravi Ločan, predan delu, ne samo v šoli, ampak tudi v raznih organizacijah, zlasti pri gasilcih in v gledališki skupini. Rojen v učiteljski družini, se je tudi sam posvetil pedagoškemu delu ter po končanem učiteljsišču v Ljubljani obiskoval še višji pedagoški tečaj. Pridobil si je diplomu za delo z mentalno moteno in slepo mladino. Poleg tega se je leta 1951 v Beogradu usposobil še za vodenje strokovnih nadaljevalnih šol. Kot učitelj je služboval v rojstnem kraju v Dobu, nato v Kočevju in v Škofji Loki. Leta 1951 se je vrnil v Kočevje za ravnatelja Zavoda za slepe, kjer je ostal do leta 1958. Potem je bil do konca druge svetovne vojne ravnatelj posebne šole za mentalno prizadeto mladino v Ljubljani, takoj po vojni pa je najprej organiziral podobno šolo v Kranju in leta 1946 še v Škofji Loki. Več let je bil ravnatelj posebne in vajenske šole v Škofji Loki ter se poleg tega dela razdajal še na raznih večernih tečajih.

Jelo Janežič je bil priznan strokovnjak za delo z mentalno moteno mladino, kateri je posvetil vse svoje življenje in delo. Dober teoretik in praktik je želel pri delu velike uspehe ter usposobil za človeka vredno življenje mnogo zelo prizadetih mladih ljudi, ki bi brez njegovega požrtvovalnega dela ostali v breme družini in družbi. Šole, ki jih je ustanovil in vodil, se danes razvijajo v priznane, sodobne pedagoške ustanove. Le-te rešujejo po njegovih metodah tudi probleme zaposlovanja mentalno motenih mladih ljudi.

Vrsto let se je Janežič predajal tudi gledališkemu delu. Največ je režiral in igral pri nekdanjem kulturno-umetniškem društvu »Tone Sifrer« v Škofji Loki. Kdo se ne spominja njegove igralske upodobitve prošta v »Visoški kroniki« ali mlinarja v »Mariši«. Uvajal je ravne v gledališko umetnost in jih kot ravnatelj navduševal za gledališko delo, tako da so vsako leto pripravili samostojno gledališko predstavo. Več let je bil predsednik prostovoljnega gasilskega društva, vse do ustanovitve profesionalne gasilske čete. Bil je tudi zelo zainteresiran član Muzejskega društva v Škofji Loki in sodelavec Loških razgledov. Za svoje vestno in požrtvovalno delo ga je Skupščina občine Škofja Loka leta 1964 nagradila s Pre-

šernovo nagrado in s posebno plaketo mesta Škofja Loka.

Jelo Janežič je imel široko, za vse odprto srce, za vsakogar dobro besedo, bil je tovariški, pošten in iskren prosvetni delavec — svetel zgled. Zato nam bo nanj v naših srcih ostal drag in ljub spomin.

Janko Krek

MUZEJSKI IZLET

Dne 29. maja 1966 je Muzejsko društvo priredilo izlet na Štajersko. Pripravil ga je odbornik Lovro Planina, udeležencev je bilo 41. Z mikrofonom v Transturistovem avtobusu je vodnik najprej opozoril, da je to jubilejni — deseti izlet in da smo doslej obiskali že 15 muzejev in tri muzejske zbirke, zbirko v Sorci pa celo na izletu odprli. Nato je razlaga vso pot dopolnjevala vtise, ki so jih med vožnjo vzbujali kraji in pokrajina — Ljubljansko polje, ravnina Kamniške Bistrice, Črni graben, trojanski preval, spodnja Savinjska dolina, Celje, dolina Hudinje, Sočka, vitanjska kotlina, doline Pake, Mislinje, Drave in Meže z zanimivim gorskim okoljem, na povratku pa Saleška dolina z mladim jezerom, nastalin zaradi izkopa lignita. V Celju smo si pod vodstvom tov. Evgena Burdycha in muzejske uslužbenke ogledali bogate in lepo opremljene zbirke mestnega muzeja v Grofiji od lapidarija in arheoloških izkopanin do etnografskih in zgodovinskih eksponatov ter galerije slik. V starem Vitanju, ki je v srednjem veku z dvema gradovima stražil vhod v sotesko Hudinje, smo obiskali znamenito gotško župno cerkev in cerkev na hribu, ki jo krasijo umetniška dela furlanskega slikarja Tomaža Fantonija. Daljši postanek v Slovenj Gradcu smo porabili za ogled izredno pisanega Sokličevega muzeja. Lastnik dekan Soklič nam je odkril preteklost in pomen najzanimivejših predmetov svoje zbirke in nas popeljal tudi v znamenito bivšo špitalsko cerkev s freskami iz 15. stoletja ter v zraven nje stoječo gotško župno cerkev, ki se ponaša z bogato izdelano baročno prižnico, Straussovimi slikami in starimi nagrobniki. V stavbi umetniškega paviljona smo obiskali razstavo novega slikarstva in muzej ljudske revolucije, ki temeljito prikazuje burna dogajanja v tem izpostavljenem kraju med okupacijo in narodnoosvobodilno vojno. Na Ravnah nas je zastopnik muzejske uprave vodil po delavskem muzeju, ki ima nekaj fužinskih naprav in zna-

čilnih etnografskih objektov postavljenih tudi izven stavbe in je še prej kakor Škofja Loka imel svoj mali muzej na prostem. Ogledali smo si tudi športni dom, novi mestni del blokov in stolpnice na Čečovju, z roba terase pa stari trg Guštanj in obsežne stavbe jeklarne Ravne. Na povratku se je v prijetnem gostišču v Črnovi tov. predsednik Pavle Blaznik zahvalil in poslovil od udeležencev, med katerimi sta bila še zvesta društvena člana, zdaj že pokojna tovariša Rudolf Horvat in Jelo Janežič.

Francè Planina

OBCNI ZBOR MUZEJSKEGA DRUŠTVA V ŠKOFJI LOKI

V novi galerijski dvorani Loškega muzeja se je dne 12. aprila 1966, po preteku poslovnega obdobja dveh koledarskih let, sestal redni občni zbor Muzejskega društva v Škofji Loki. Ob navzočnosti čez 120 društvenih članov je občni zbor ob 19.30. uri odprl društveni predsednik dr. Pavle Blaznik in uvodoma posebej pozdravil častne goste, med katerimi so bili predsednik občinske skupščine Škofja Loka Milan Osovnikar, rektor Akademije likovnih umetnosti v Ljubljani prof. Mirko Šubič ter zastopniki Gorenjskega muzeja iz Kranja, Mestnega muzeja iz Tržiča, podružnice Zgodovinskega društva Slovenije za Gorenjsko, medobčinskega Zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane, Planinskega društva iz Škofje Loke in Turističnega društva iz Poljan. Po soglasnem sprejetju predlaganega dnevnega reda so navzoči najprej poslušali poročila o delovanju Muzejskega društva in o problematiki Loškega muzeja v zadnjem poslovnem obdobju.

Poročilo predsednika

(Poroča dr. Pavle Blaznik)

Letos poteka trideseto leto, odkar je bilo na pobudo profesorjev domačinov ustanovljeno v Škofji Loki Muzejsko društvo. Le-to naj bi ustanovilo v Škofji Loki muzej, ki naj bi ga, upoštevajoč takratne skromne razmere, tudi samo upravljalo. Društvo je svojo nalogo v kratkem času odlično opravilo. Po njevovi zaslugi je zrasel v Škofji Loki muzej, ki se je v teku let tako razrasel, da uživa danes nedeljen ugled ne samo doma, ampak tudi izven ožjih meja. Vloga Muzejskega društva je v teku časa do-